

תוכנית פיתוח תמונת עתיד-
חלום תעסוקתי

ברנקו וייס באר שבע

על הפרויטק ..

בית הספר פועל לקידום מוביליות חברתית על - ידי הפעלת תוכניות מגוונות אשר מקדמות מוביליות ומתמקדות בהשכלה ותעסוקה. לפיכך יזמנו תוכנית התערבות לפיתוח תמונת עתיד (שאיפות וציפיות תעסוקתיות) המיועדת לכיתה ט', ששיאה בניית יום חוץ בהשראת החלומות התעסוקתיים של התלמידים - יום בחייו של בעל מקצוע.

הצורך שעליו עונה הפרויקט

בהתבסס על הנתונים שהוצגו ב**מפת הידע** (קרון רש"י, משרד הרווחה, הג'וינט אשלים, יתד), ישנה חשיבות קריטית לעסוק בשאיפות וציפיות תעסוקתיות מסוף יסודי עד סיום חטיבת ביניים. כיוון שבית הספר קולט תלמידים מכיתה ט', ראינו בכך הזדמנות לעסוק בכך. במפת הידע מוצגות תוכניות התערבות שהוכחו כיעילות ומקדמות (**לעיון בתוכניות**) ומשם קיבלנו השראה והתאמנו לצורך, מטרות בית הספר ולשיתוף הפעולה עם מכללת קיי.

מטרות הפרויקט

- ▶ לעודד אצל תלמידים מודעות וסקרנות לאוריינטציית עתיד או לבניית תמונת עתיד
- ▶ חשיפה לאפשרויות השכלה ותעסוקה מגוונות
- ▶ חשיפה למודל השראה (סטודנטים ומי שנפגוש בימי החוץ).
- ▶ מודעות וחקירה עצמית
- ▶ פיתוח רגולציה עצמית
- ▶ התנסות בהובלת פרויקט במסגרת עבודה צוותית

תיאור התהליך - תכנון וביצוע

היו מחשבות ראשונות שונות שהתפתחו עם הזמן לפרויקט יותר מדויק הרעיון הראשוני היה הדגש על ימי חוץ לכיתה, חשבנו על חיבורים לבעלי מקצועות שונים שמדברים לתלמידים.. בסוף הגענו לתוכנית המוגמרת ..

התוכנית פועלת בשני חלקים במקביל:

חלק של תוכנית הלימוד בכיתה ט', המהווה מעטפת תומכת לתוכנית, וחלק שני בהובלת סטודנטים לחינוך ממכללת קיי (תוכנית רג"ב לסטודנטים מצטיינים).

חלק ראשון - בית ספרי

מפגשי "**מדברים אחרת**" (כישורי חיים) - בהנחייה משותפת של מחנכת הכיתה ויועצת הכיתה. כחלק מהתוכנית נפגשים התלמידים בכל בוקר שלישי, למעגל שיח העוסק בהיבטים של תמונת עתיד מהזווית הרגשית. בשיח התלמידים משתפים בחוזקות ובכוחות הקיימים בהם, במכשולים שחווים בדרך ובשותפים שיש בחייהם להשיג מטרות. **מפגשי "מה חולם הנוער"** (שיעורי כתיבה) - חשיפה לסיפורי חיים של דמויות מוכרות בישראל **שיעורי חינוך** - בהנחיית מחנכת הכיתה. חלק משעות החינוך יוקדשו לעיבוד המהלכים עם הסטודנטית, איוורור והצפת קשיים במסגרת אינטימית יותר.

בראשית הדרך ענו התלמידים על **שאלון עמדות** הבודק את תפיסות התעסוקה והמודעות העצמית בהקשר להצלחות בתחום התעסוקה והאקדמיה. בסיום התהליך נעביר שוב את השאלון לבדוק שינוי תפיסות ועמדות בעקבות התוכנית על מנת ללמוד על התהליך ולהפיק תובנות.

חלק שני- סטודנטים (בהנחייתה של ד"ר ורד פלפל-קיסר)

קבוצות עבודה בהנחיית הסטודנטים. העבודה הקבוצתית מתמקדת בקידום היוזמה.

- ▶ העבודה עם התלמידים: לאחר תהליך של הכרות, סדנאות לעידוד חלום לתמונת עתיד בהקשר מקצועי, הסטודנטים מתכוונים לעבוד עם התלמידים על מיומנויות ללמידה על בעל מקצוע אליו הם חולמים להגיע בעתיד. הם עסקו בפיתוח החלומות- באמצעות כלים של סיעור מוחות דנו באופן שבו החלום התעסוקתי יכול להתפתח (שבירת חשיבה דיכוטומית ופיתוח דפוס חשיבה מתפתח).
- ▶ פיתוח עבודה בצוות פרויקט- חלוקת משימות, עבודה לפי לוחות זמנים וסנכרון העבודה בין חברי הקבוצה.
- ▶ יום החוץ אמור להיבנות על-ידי התלמידים על כל המשתמע מכך, בסיוע ובלייווי הסטודנטים והצוות התומך.

אילו מיומנויות הפרויקט מקדם?

▶ עבודת צוות

▶ מיומנויות של מודעות עצמית

▶ שיח פנימי המתמקד ברגשות, חוזקות,

מאפיינים אישיותיים ועוד..

אתגרים

- ▶ עבודה עם שותפים מחוץ לבית- קושי לתאם פגישות לכלל השותפים. באותו הקשר, כל שותף מגיע עם החזון שלו לתוכנית ויש לגלות גמישות ולמצוא את הדרך לייצר חזון אחיד שכולם שותפים לו.
- ▶ חופשות סמסטר של הסטודנטים- קושי לייצר רצף מפגשים עם התלמידים.
- ▶ סנכרון בין התוכניות התומכות לפרויקט- סנכרון תכנים, העברת מידע בין המנחים השונים.
- ▶ נוכחות תלמידים- אתגר מוכר בחיי בית הספר. כמובן שזהו קושי בפני עצמו אך בעבודה עם שותפים- זה מאוד מאתגר לתווך אותו לעולם מחוץ בית הספר.
- ▶ רתימת התלמידים לעבודה עם גורמים מחוץ לבית הספר.
- ▶ הקושי לשחרר והצורך בשליטה- הצורך לעשות בשביל התלמידים כדי שהתוכנית תיראה יותר טוב ותצא לפועל.
- ▶ קושי של הסטודנטים לעבוד עם התלמידים שלנו- היעדר הניסיון וכיו"ב.

תובנות מהתהליך..

- ▶ אנו כעת באמצע התהליך, לכן התובנות הן על חלק זה של התהליך.
- ▶ תכנון מקדים של התהליך הינו קריטי- מה עושה בית הספר בתוכניות התומכות ובמקביל מה עושים הסטודנטים בקבוצות עבודה.
- ▶ חשוב שכלל השותפים ירתמו כיוון שמדובר בפרויקט מקיף אשר דורש מעורבות גבוהה ועבודה לא מעטה.
- ▶ חלוקת התלמידים לקבוצות-אתגר בפני עצמו. חשוב ליצור קבוצות שיהיה בהם גרעין שיגיע באופן עקבי.
- ▶ חשוב שהקבוצות יעבדו באופן רציף עם אותו מנחה כדי לרתום ולייצר מחויבות.
- ▶ להתעקש על עבודת צוות בקבוצות העבודה ועל הובלת התלמידים את המיזם.

קצת תמונות ..

